

Bielsko-Biała, dnia 11 kwietnia 2022 roku

Trybunał Konstytucyjny
Al. Jana Chrystiana Szucha 12A
00-918 Warszawa

Sygnatura akt: Ts 162/21

SKARŻĄCY: A B , ,

reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu - **radcę prawnego Mariusza Adameczyka**

Nr wpisu na listę radców prawnych: KT 3263

Kancelaria Radcy Prawnego Mariusz Adamczyk, ul. Grunwaldzka 38, 43-300 Bielsko-Biała

UCZESTNICZY:

- 1. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej,**
adres do doręczeń: Kancelaria Sejmu, ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa;
- 2. Prokurator Generalny,**
adres do doręczeń: Prokuratura Krajowa, ul. Postępu 3, 02-676 Warszawa
- 3. Rzecznik Praw Obywatelskich** (jeżeli zgłosi udział w postępowaniu)
adres do doręczeń: Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa

ZAŻALENIE

Działając w imieniu Skarżącego **zaskarżam w części postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2022 roku, sygnatura akt Ts 162/21 - co do pkt 2) tegoż postanowienia odmawiającego nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie oraz wnoszę o zmianę zaskarżonego postanowienia i nadanie dalszego biegu skardze konstytucyjnej co do zarzutu skargi konstytucyjnej odnośnie stwierdzenia, że art. 118 § 3 k.p.c. w związku z art. 89 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, zwanej dalej k.p.k., w związku z art. 88 § 1 k.p.k. w związku z art. 81a § 1 k.p.k. rozumiany w ten sposób, że w przypadku złożenia wniosku o zmianę pełnomocnika z urzędu w postępowaniu karnym przesłanką złożenia takiego wniosku jest istnienie ważnych przyczyn jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 31 ust. 2 Konstytucji w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji.**

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucam naruszenie art. 64 ust. 4 pkt 1) ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym poprzez odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie w sytuacji, w której brak

było do tego podstaw prawnych, albowiem skarga konstytucyjna spełnia wymogi określone w ustawie.

UZASADNIENIE

W dniu 22 marca 2022 roku Trybunał Konstytucyjny wydał postanowienie, w którego pkt 2) odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie.

Odpis przedmiotowego orzeczenia wraz z jego uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi Skarżącego w dniu 04 kwietnia 2022 roku.

Zaskarżonemu postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego zarzucam naruszenie art. 64 ust. 4 pkt 1) ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym poprzez odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie w sytuacji, w której brak było do tego podstaw prawnych, albowiem skarga konstytucyjna spełnia wymogi określone w ustawie.

Należy zauważyć, że w skardze konstytucyjnej wskazano wprost przepisy prawa, które zdaniem Skarżącego są niezgodne z Konstytucją. Mianowicie zakwestionowano art. 118 § 3 k.p.c. w związku z art. 89 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. k.p.k., w związku z art. 88 § 1 k.p.k. w związku z art. 81a § 1 k.p.k. wskazując na jego niezgodność z art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 31 ust. 2 Konstytucji w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji, ale w określonym rozumieniu, tj. w ten sposób, że w przypadku złożenia wniosku o zmianę pełnomocnika z urzędu w postępowaniu karnym przesłanką złożenia takiego wniosku jest istnienie ważnych przyczyn jest niezgodny.

Intencją Skarżącego było uzyskanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego stwierdzającego niekonstytucyjność wyżej wymienionych przepisów w określonym rozumieniu, a tym samym uzyskanie tzw. wyroku interpretacyjnego, w sentencji którego Trybunał Konstytucyjny stwierdza zgodność lub niezgodność z Konstytucją przepisu prawnego w określonym rozumieniu.

Na dopuszczalność wydawania wyroków interpretacyjnych wskazuje orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, które wielokrotnie orzekało, że dany przepis w określonym rozumieniu jest zgodny bądź niezgodny z danym przepisem Konstytucji. Przykładem jest tutaj choćby wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 września 2012 roku, sygn. SK 4/11, czy też wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 roku, sygn. K 44/12.

Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 grudnia 2001 roku odnosząc się do wyroków interpretacyjnych: „*Funkcją takiego wyroku nie jest usuwanie niejedności i rozbieżności wykładni przepisów prawa. Skutkiem takiego wyroku jest eliminacja tego spośród możliwych wariantów interpretacyjnych kontrolowanego przepisu, który jest niezgodny z Konstytucją. Uzasadnieniem dla wydania tego typu wyroku jest założenie, iż skoro poddany kontroli Trybunału Konstytucyjnego przepis może być interpretowany w sposób zgodny z Konstytucją, to nie ma powodu do wydawania wyroku pozbawiającego ten przepis mocy obowiązującej. Wyrok taki na równi z innymi orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego jest wyposażony w moc powszechnie obowiązującą (art. 190 ust. 1 Konstytucji), (...).*”

Należy także zauważyć, że w wyroku z dnia 31 stycznia 2001 roku, sygn. P 4/99, Trybunał Konstytucyjny podniósł, że *„Dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dowodzi, że uproszczeniem byłoby ujmowanie relacji między kwestionowanymi przepisami ustawowymi i mającymi stanowić podstawę ich oceny przepisami konstytucji tylko i wyłącznie w kategoriach całkowitej i jednoznacznej zgodności lub braku zgodności. Norma ustawowa może być bowiem tylko częściowo sprzeczna z konstytucją, zaś w części (w określonym zakresie) z nią zgodna. Może też zachodzić szczególna sytuacja, gdy niektóre tylko interpretacje przepisu prawnego uznane zostają za sprzeczne z konstytucją (wykładnia ustaw w zgodzie z konstytucją wielokrotnie stosowana w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego).”*

W skardze konstytucyjnej wniesionej w niniejszej sprawie zakwestionowano art. 118 § 3 k.p.c. w związku z art. 89 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. k.p.k., w związku z art. 88 § 1 k.p.k. w związku z art. 81a § 1 k.p.k. wskazując na jego niezgodność z art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 31 ust. 2 Konstytucji w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji, ale w określonym rozumieniu, tj. w ten sposób, że w przypadku złożenia wniosku o zmianę pełnomocnika z urzędu w postępowaniu karnym przesłanką złożenia takiego wniosku jest istnienie ważnych przyczyn jest niezgodny. Zachodzi bowiem szczególna sytuacja, gdy tylko takie jak przedstawione w skardze konstytucyjnej rozumienie przepisu - interpretacja przepisu uznana może zostać za sprzeczną z Konstytucją.

W skardze konstytucyjnej wyraźnie wskazano konstytucyjne prawo Skarżącego, które zostało naruszone, tj. naruszone jest prawo do sądu wyrażone w art. 45 ust. 1 Konstytucji, a także prawo podmiotowe do ochrony wolności wyrażone w art. 31 ust. 2 Konstytucji i prawo podmiotowe równości wyrażone w art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Rozumienie normy zawartej w art. 118 § 3 k.p.c. w związku z art. 89 k.p.k., w związku z art. 88 § 1 k.p.k. w związku z art. 81a § 1 k.p.k. w sposób przyjęty przez Sąd Rejonowy w Żywcu Wydział II Karny w postanowieniu z dnia 27 października 2020 roku (ale także w sposób przyjęty przez dowolny inny Sąd) prowadzi do sytuacji, w której procedura sądowa nie jest ukształtowana zgodnie z wymogami sprawiedliwości, a na człowieka, którego wolność podlega ochronie prawnej, zgodnie z art. 31 ust. 1 Konstytucji, nakładany jest obowiązek wykazywania przesłanek, których prawo wprost mu nie nakazuje. Tymczasem, zgodnie z Konstytucją, nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje, co oznacza, iż nie można zmuszać pokrzywdzonego w postępowaniu karnym składającego wniosek o zmianę pełnomocnika z urzędu, do wykazywania istnienia ważnych powodów takiej zmiany, skoro prawo wprost tego nie nakazuje. Prowadzi to także do sytuacji, w której w odmiennej sytuacji różne podmioty uczestniczące w postępowaniu (strona, pełnomocnik) i to w różnych postępowaniach (postępowanie cywilne, postępowanie karne) traktowane są identycznie przy braku jednoznacznej normy prawnej uprawniającej do takiego traktowania. Odmienna jest bowiem sytuacja, w której w postępowaniu karnym pokrzywdzony mający pełnomocnika z urzędu składa wniosek o jego zmianę od sytuacji, w której adwokat lub radca prawny ustanowiony z urzędu w postępowaniu cywilnym składa wniosek o zwolnienie od obowiązku zastępowania strony w procesie.

W rezultacie, art. 118 § 3 k.p.c. w związku z art. 89 k.p.k., w związku z art. 88 § 1 k.p.k. w związku z art. 81a § 1 k.p.k. rozumiany w ten sposób, że w przypadku złożenia wniosku o

zmianę pełnomocnika z urzędu w postępowaniu karnym przesłanką złożenia takiego wniosku jest istnienie ważnych przyczyn jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 31 ust. 2 Konstytucji w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

W kontekście orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego dopuszczającego możliwość wydania tzw. wyroków interpretacyjnych zasadnym było sformułowanie zarzutu sposób określony w skardze konstytucyjnej, a tym samym brak było podstaw do odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie, o czym orzekł Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z dnia 22 marca 2022 roku.

Ponadto, należy zauważyć, że wniesiona skarga konstytucyjna zawiera:

- 1) określenie kwestionowanego przepisu ustawy, na podstawie którego sąd orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją;
- 2) wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego, i w jaki sposób - zdaniem skarżącego - zostały naruszone;
- 3) uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów na jego poparcie;
- 4) przedstawienie stanu faktycznego;
- 5) udokumentowanie daty doręczenia postanowienia;
- 6) informację, czy od postanowienia został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia.

Do skargi konstytucyjnej dołączono także wymagane prawem dokumenty. Nie istniały zatem przesłanki do wydania orzeczenia jak w pkt 2) postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2022 roku.

Mając powyższe na względzie zażalenie zasługuje na uwzględnienie i dlatego też wnoszę jak na wstępie.

Za Skarżącego – pełnomocnik

Załączniki:

1. 4 odpisy zażalenia.